

ویژه مدیران و کارکنان بهداشت و درمان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

دستور العمل مراقبت بیماری‌های واگیر

ویژه مراسم اربعین ۱۴۰۲

مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر

اداره مراقبت - مرداد ۱۴۰۲

مجموعه دستور العمل های اداره مراقبت - دستور العمل مراقبت بیماری های واگیر ویژه اربعین

کد

ICDC

<https://icdc.behdasht.gov.ir>

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی - معاونت بهداشت

مرکز مدیریت بیماریهای واگیر - اداره مراقبت

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

دستورالعمل مراقبت بیماریهای واگیر

ویژه مراسم اربعین حسینی ۱۴۰۲

مرکز مدیریت بیماریهای واگیر

اداره مراقبت

تهیه کنندگان:

دکتر محمد نصر دادرس - رئیس اداره مراقبت

دکتر پیمان پرچی - کارشناس مسئول مراقبت بهداشتی مرزی

رکسانا شجیعی - کارشناس اداره مراقبت

به منظور مراقبت بیماریهای واگیر و همچنین در راستای اهداف مراقبت بهداشتی بین المللی و وضعیت موجود بروز پاندمی کرونا و لغو اعلام وضعیت اضطراری در خصوص کووید ۱۹ و آبله میمونی در سطح جهان و با در نظر گرفتن بیماریهای واگیر شایع و بومی در منطقه و در کشورهای همسایه (شامل سل، مالاریا، تیفوئید مقاوم به درمان، اسهال حاد آبکی و خونی از جمله وبا، تب کریمه کنگو، تب دانگ و چیکن گونیا) دستورالعمل مراقبت بیماریهای واگیر در طی مراسم اربعین سال جاری (۱۴۰۲) با عنایت به حضور زائرین ایرانی و زائرین اتباع خارجی متردد از ایران و همچنین حضور زائرین از سایر کشورهای جهان در کشور عراق جهت مدیریت بیماری های واگیر با رویکرد مبتنی برخطر RISK Based Approach به شرح ذیل اعلام می گردد:

۱. اولویت اصلی مراقبت بیماری های واگیر اجرای نظام مراقبت سندرمیک بیماری های واگیر با توجه به حجم بالای تردد در شرایط تجمعات انبوه با تاکید بر سندرم های شایع و مهم در منطقه می باشد که عبارتند از سندرم های : اسهال، شبه انفلوانزا و تب و بثورات

۲. توصیه می شود کلیه زائرین خارجی که از خاک جمهوری اسلامی ایران عبور می نمایند در هنگام ورود به ایران باید مدارک مبنی بر سابقه حداقل دو نوبت واکسیناسیون علیه کرونا که از نوبت دوم آنها حداقل ۱۴ روز گذشته باشند به پایگاه های مراقبت بهداشتی مرزی ارائه نمایند. در صورتی که از نوبت دوم واکسیناسیون کرونا ۶ ماه گذشته باشد تزریق یک نوبت یادآور واکسن کرونا توصیه می شود.

تبصره ۱- توصیه می شود زائرین محترم در صورت نداشتن مدارک معتبر مبنی بر سابقه واکسیناسیون کرونا ، نتیجه تست PCR منفی از نظر کرونا دارای اعتبار تا ۷۲ ساعت قبل از ورود به ایران ارائه نمایند.

تبصره ۲- در صورت وجود علائم تب و سرفه و شک به بیماری های تنفسی واگیر در بدو ورود ، آزمایش PCR با هزینه شخصی بعمل خواهد آمد و در طی حاضر شدن جواب آزمایش در ایزوله تعیین شده در مرز قرار خواهند گرفت. در صورت منفی بودن تست کرونا به فرد اجازه ورود داده خواهد شد در غیر اینصورت اجازه ورود نخواهند داشت.

۳. کلیه زائرین اتباع خارجی ورودی از کشورهای همسایه (افغانستان و پاکستان) در هنگام ورود به کشور تحت واکسیناسیون علیه فلج اطفال و سرخک قرار خواهند گرفت.

تبصره ۱- گروه سنی مشمول واکسیناسیون فلج اطفال تمام گروههای سنی و واکسیناسیون سرخک در گروه سنی ۹ ماه تا ۳۰ سال می باشد. در صورتی که مدرک معتبر مبنی بر انجام واکسیناسیون در کشور مبدا ارائه گردد، نیازی به واکسیناسیون تکمیلی در ایران نخواهد بود.

تبصره ۲- جهت کلیه افراد واکسینه شده کارت یا گواهی موقت واکسیناسیون طبق هماهنگی با اداره بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن (واکسیناسیون) مرکز مدیریت بیماری های واگیر صادر خواهد گردید که در هنگام بازگشت از عراق و همچنین خروج از کشور ایران مجددا مورد کنترل قرار خواهد گرفت و

در صورت به همراه نداشتن کارت مذکور، مجدداً واکسینه خواهند گردید (لذا توصیه خواهد شد در حفظ و نگهداری کارت مذکور اهتمام لازم انجام گیرد).

۴. در بدو ورود به کشور، کلیه مترددین ورودی تحت مراقبت سندر میک و آموزش های بهداشتی مرتبط قرار خواهند گرفت.

تبصره ۱- در صورت مشکوک بودن به بیماری واگیر افراد ورودی به کشور، توسط پرسنل پایگاه مراقبت بهداشتی مرزی، پس از بررسی و معاینات لازم و در صورت نیاز تحت نمونه برداری آزمایشگاهی قرار خواهند گرفت و در طی این مدت افراد در ایزوله تعیین شده در مرز مستقر خواهند شد.

تبصره ۲- در صورت مثبت بودن بررسی ها و نتایج آزمایشات بعمل آمده از نظر بیماریهای واگیر در افراد ورودی، تمهیداتی جهت جلوگیری از ورود این افراد به کشور جلوگیری یا محدودیت های بهداشتی اعمال خواهد شد

۵. کلیه افراد خروجی از کشور تحت آموزش های لازم بهداشتی در راستای عدم ابتلا به بیماریهای واگیر از طریق چهره به چهره و سایر روشهای آموزشی قرار خواهند گرفت.

۶. لازم است در کلیه کاروانها یا گروه های جمعیتی زائرین ورودی به کشور علاوه بر مدیر کاروان / گروه، فردی تحت عنوان رابط بهداشتی تعیین شده و در هنگام ورود به کشور مدیر و رابط بهداشتی به پایگاه مراقبت بهداشتی مرزی معرفی گردند.

تبصره-افراد معرفی شده (مدیر / رابط بهداشتی) در محل پایگاه مراقبت بهداشتی مرزی تحت آموزش های بهداشتی لازم (از جمله نحوه شناسایی و بروز علائم مشکوک به بیماری واگیر، نحوه گزارش دهی و اطلاع رسانی، پیام های بهداشتی) قرار خواهند گرفت.

۷. کلیه مراحل فوق از جمله مراقبت سندرمیک در بین زائرین ورودی به کشور (پس از اتمام مراسم اربعین و ورود مجدد زائرین از عراق به ایران) و در طول مسیر تردد در کشور به مرحله اجرا در خواهد آمد.

۸. علائم و نشانه های بیماریهای واگیر عمده که در مراسم اربعین حسینی باید مورد توجه قرار گرفته و بلافاصله به مسئولین بهداشتی (پایگاه مراقبت بهداشتی مرزی، مرکز بهداشت / دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی در طول مسیر تردد زائرین در ایران) گزارش گردد شامل موارد ذیل می باشد:

- تب و راش جلدی
- تب و خونریزی
- تب و سرفه
- تب و تنگی نفس
- تهوع و استفراغ، شکم درد یا دل پیچه
- اسهال حاد خونی یا غیر خونی
- زردی حاد
- بدحالی شدید

• مرگ ناگهانی و غیر منتظره

۹. در صورت مشکوک بودن / تایید وجود بیماری در زائر ورودی، کلیه افراد در معرض تماس نیز مورد بررسی دقیق و در صورت نیاز نمونه گیری های لازم قرار خواهند گرفت و در طی این مدت و تا زمان حاضر شدن جواب آزمایشات در صورت امکان در شرایط ایزولاسیون و یا قرنطینه -ترجیحا- کامل و یا نسبی قرار می گیرند و تردد آنها در طی این مدت ترجیحا ممنوع و یا محدود است.

۱۰- در صورتی که زائرین با خودرو شخصی یا اتوبوس از کشور خود وارد ایران می گردند، لازم است در هنگام ورود به کشور، وسایل نقلیه آنها تحت عملیات گندزدایی بر اساس پروتکل های بهداشتی و با نظارت بهداشتی پایگاه مراقبت بهداشتی مرزی قرار گیرد.

۱۱- لازم است توصیه گردد حتی الامکان داده های مراقبت بهداشتی مرزی در سامانه های الکترونیک مربوطه ثبت گردد.

۱۲- ضروری می باشد در انتهای مراسم اربعین و عملیات مراقبتی، گزارش کامل فعالیت ها و اقدامات بر اساس پروتکل های ابلاغی قبلی در زمینه ارائه گزارش، به مرکز مدیریت بیماریهای واگیر منعکس گردد.

۱۳- لیست بیماریهای مشمول مراقبت بهداشتی در جمهوری اسلامی ایران و تعاریف مربوطه و همچنین نمونه کارت بهداشتی همراه زائر جهت اطلاع در زیر ارائه می گردد:

لیست بیماری‌ها و سندرم‌های واگیر تحت مراقبت در جمهوری اسلامی ایران

SURVEILLANCE OF COMMUNICABLE DISEASES AND SYNDROMES IN I.R.A.N

در صورت مشاهده هر یک از بیماری‌های واگیر و یا سندرم‌های تحت مراقبت، به واحد بهداشتی تعیین شده

(مرکز بهداشت شهرستان / کارشناس کنترل عفونت بیمارستان) گزارش گردد.

مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر اداره مراقبت

الف- لیست بیماری‌های عمده تحت مراقبت ROUTINE SURVEILLANCE

گزارش هفتگی (معمول): سایر انواع سل/بجز سل ریوی - انواع هابت‌های ویروسی - تیفوئید - بروسلوز - لیشتامیوز جلدی (سالمک) و لیشتامیوز احشایی (کالآزار) - شیکلوژیس - سفلیس - سوزاک - HIV/AIDS - کیست هیداتیک - توکسوپلاسموزیس - قاسمیوزیس - لیپتوسپیروزیس - بدیکلوزیس و مال

گزارش فوری (در کمتر از ۲۴ ساعت): فلج شل حاد - تب و بثورات حاد جلدی مالکولیوپایولور - سل ریوی - سیاه سرفه - دیفتیری - کزاز - سندرم سرخچه مادرزادی - منتزیت - مالاریا - اسهال خونی - تب دانگی - تب راجعه - تب زرد - جذام - سیاه زخم جلدی - کزاز بافتین - شپستوز و میازیس بستری در بیمارستان بدنمال و پاکستاسیون

گزارش آتی و بلافاصله (کمتر از ۶ ساعت): هاری - آنفلوآنزای پرندگان - تولاژمی - طاعون - وبا - سیاه زخم تنفسی - بوتولیسم - زیکا - چیکونگیلیا - ایبولا - تب های خونریزی دهنده - کرونا - تیفوئید مقاوم به درمان - هرگونه گزارش ناگهانی موارد بیمار بها (ظیفان یا ایسفا)

ب- لیست سندرم‌های واگیر تحت مراقبت (مشمول گزارش فوری) SYNDROMIC SURVEILLANCE

Table with 16 columns and 4 rows of syndromes. Each cell contains a title, definition, and key symptoms. Syndromes include: 1- Acute Flaccid Paralysis Syndrome, 2- Sepsis, 3- Severe Acute Respiratory Infection Syndrome, 4- Influenza-like Illness Syndrome, 5- Severe Acute Gastroenteritis Syndrome, 6- Severe Acute Respiratory Infection Syndrome (SARI), 7- Food Intoxication Syndrome, 8- Acute Diarrhea (Non-Bloody) Syndrome, 9- Acute Diarrhea (Bloody) Syndrome, 10- Acute Jaundice Syndrome, 11- Acute Neurological Syndrome, 12- Prolonged Fever Syndrome, 13- Sudden Death and Unexpected Syndrome, 14- Septic Shock Syndrome, 15- Sepsis, 16- Sexually Transmitted Diseases Syndrome.

گزارش هفتگی (معمول): سایر انواع سل/بجز سل ریوی - انواع هابت‌های ویروسی - تیفوئید - بروسلوز - لیشتامیوز جلدی (سالمک) و لیشتامیوز احشایی (کالآزار) - شیکلوژیس - سفلیس - سوزاک - HIV/AIDS - کیست هیداتیک - توکسوپلاسموزیس - قاسمیوزیس - لیپتوسپیروزیس - بدیکلوزیس و مال

زائر و مسافر گرامی و ارجمند

خواهشمند است در صورت بروز هر یک از علائم ذکر شده در زیر، بلافاصله به پایگاه مراقبت بهداشتی مرزی مستقر در محل پایانه یا نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی یا پزشک مراجعه نمایید. با همکاری خوب شما، ارائه خدمات بهداشتی درمانی در اسرع وقت و بطور مناسب در اختیار قرار خواهد گرفت.

ارائه خدمات بهداشتی در پایگاههای مراقبت بهداشتی مرزی رایگان می باشد.

۱- تب بالاتر از ۳۸ درجه سانتیگراد دهانی به همراه هر یک از علامتهای زیر:

- خونریزی از هر کجای بدن
  - راش و بثورات حاد
  - سرفه (علائم شبه انفلوانزا)
  - سرفه و علائم تنگی نفس
  - علائم عصبی از قبیل سفتی گردن- تشنج- کاهش هوشیاری- تحریک پذیری- سردرد شدید- استفراغ مکرر)
  - سردرد خفیف- کوفتگی بدن و درد عضلات
- ۲- مسمومیت غذایی (تهوع و استفراغ- شکم درد یا دل پیچه)
- ۳- اسهال حاد غیر خونی یا خونی
- ۴- بروز علائم زردی (زردی چشم همراه با زردی زیر زبان یا زردی خط وسط شکم)
- ۵- بروز فلج شل حاد (بروز ناگهانی فلج شل بدون سابقه ضربه واضح جسمانی)
- ۶- بدحالی به همراه شواهد عفونت در بدن (تنفس تند- ضربان قلب تند- سردی یا گرمی بدن- افت فشار خون- تغییر رنگ بدن- کاهش ادرار)
- ۷- سرفه بمدت طولانی (سرفه بیشتر از ۲ هفته)

